

Scholium.

Resistentia corporum sphaericorum in fluidis oritur partim ex tenacitate, partim ex frictione, & partim ex densitate medii. Et resistentia partem illam, quæ oritur ex densitate fluidi diximus esse in duplicata ratione velocitatis; pars altera, quæ oritur ex tenacitate fluidi, est uniformis, sive ut momentum temporis: ideoque jam pergere liceret ad motum corporum, quibus resistitur partim vi uniformi seu in ratione momentorum temporis, & partim in ratione duplicata velocitatis. Sed sufficit aditum patefecisse ad hanc speculationem in propositionibus VIII. & IX. quæ præcedunt, & eorum corollariis. In iisdem utique pro corporis ascendente resistentia uniformi, quæ ex ejus gravitate oritur, substitui potest resistentia uniformis, quæ oritur ex tenacitate medii, quando corpus sola vi insita movetur; & corpore recta ascendente addere licet hanc uniformem resistentiam vi gravitatis; eandemque subducere, quando corpus recta descendit. Pergere etiam liceret ad motum corporum, quibus resistitur partim uniformiter, partim in ratione velocitatis, & partim in ratione duplicata velocitatis. Et viam aperui in propositionibus præcedentibus XIII. & XIV. in quibus etiam resistentia uniformis, quæ oritur ex tenacitate medii pro vi gravitatis substitui potest, vel cum eadem, ut prius, componi. Sed propero ad alia.

SECTIO IV.

De corporum circulari motu in mediis resistentibus.

LEMMA III.

Sit PQR spiralis quæ secet radios omnes SP, SQ, SR , &c. in æqualibus angulis. Agatur recta PT quæ tangat eandem in puncto quovis P , secetque radium SQ in T ; & ad spiralem erectis perpendicularis PO, QO concurrentibus in O , jun-

O , jungatur SO . Dico quod si puncta P & Q accedant ad invicem & coeant, angulus PSO evadet rectus, & ultima ratio reſt anguli $TQ \times 2PS$ ad PQ quad. erit ratio æqualitatis.

Etenim de angulis rectis OPQ, OQR subducantur anguli æquales SPQ, SQR , & manebunt anguli æquales OPS, OQS . Ergo circulus qui transit per puncta O, S, P transibit etiam per punctum Q . Coeant puncta P & Q , & hic circulus in loco coitus PQ tanget spiralem, ideoque perpendiculariter secabit rectam OP . Fiet igitur OP diameter circuli hujus, & angulus OSP in semicirculo rectus. Q. E. D.

Ad OP demittantur perpendiculara QD, SE , & linearum rationes ultimæ erunt hujusmodi: TQ ad PD ut TS vel PS ad PE , seu $2PO$ ad $2PS$; item PD ad PQ ut PQ ad $2PO$; & ex æquo perturbate TQ ad PQ ut PQ ad $2PS$. Unde fit PQq æquale $TQ \times 2PS$. Q. E. D.

PROPOSITIO XV. THEOREMA XII.

Si medii densitas in locis singulis sit reciproce ut distantia locorum a centro immobili, sitque vis centripeta in duplicata ratione densitatis: dico quod corpus gyrari potest in spirali, quæ radios omnes a centro illo ductos interfecat in angulo dato.

Ponantur quæ in superiore lemmate, & producat SQ ad V , ut sit SV æqualis SP . Tempore quovis, in medio resistente, describat corpus arcum quam minimum PQ , & tempore duplo arcum quam minimum PR ; & decrementsa horum arcuum ex resistentia oriunda, sive defectus ab arcubus, qui in medio non resistente iisdem temporibus

N n 2

temporibus